

ACHMEA PENSIOENSERVICES

Achmea Pensioenservices, Postbus 866, 3700 AW Zeist

Handelsweg 2
Postbus 866
3700 AW Zeist
Nederland

Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. de heer W. Koolmees

Datum: 12 februari 2021

Behandeld door: Leo Blom
E-mail: leo.blom@achmea.nl
Telefoon: +31 (0)6 51 005909

Onderwerp: reactie consultatie Wet toekomst pensioenen

Geachte heer Koolmees,

Graag maken we gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van het wetsvoorstel toekomst pensioenen. Onze reactie is gelaagd opgebouwd. We geven eerst de hoofdlijnen weer en werken die vervolgens verder uit.

Houd het eenvoudiger door gebruik van kennis en ervaring uit de praktijk

Wij hebben veel ervaring met één van de mogelijke pensioenregelingen in het nieuwe stelsel, namelijk de verbeterde premiereregeling. Wij delen graag onze ervaringen uit de praktijk bij de uitwerking van het nieuwe pensioencontract. Administratieve eenvoud is daarbij van groot belang. Wij zien mogelijkheden om in de uitkeringsfase van het nieuwe contract aan te sluiten bij wat er nu in de praktijk al werkt bij de verbeterde premiereregeling. Zonder dat de voorgestelde contracten hun eigen karakter en kenmerken verliezen.

Gelijk speelveld

Wij zijn er voorstander van dat alle verschillende pensioenuitvoerders in de sector dezelfde mogelijkheden krijgen voor hun deelnemers. We denken aan de mogelijkheid om het micro-langlevensrisico te delen en een solidariteitsreserve aan te houden binnen de verbeterde premiereregeling. Pensioenfondsen met vele werkgevers zoals algemeen pensioenfondsen en vrijwillige bedrijfstakpensioenfondsen, moeten net als verzekeraars en PPI's een standaard transitieplan kunnen maken om de transitie uitvoerbaar te maken.

Oog voor uitvoerbaarheid en draagvlak

Voor het draagvlak van de transitie naar het nieuwe stelsel is het heel belangrijk dat de methodes en de uitkomsten om in te varen uitlegbaar zijn aan alle deelnemers. En compensatie bij voorkeur ineens wordt gegeven. Tot slot is het van belang dat er voldoende tijd is voor de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel. Zeker aangezien alle pensioenfondsen in korte periode over gaan stappen.

Hieronder geven wij een overzicht van onze punten met een toelichting.

Datum: 12 februari 2021

Blad: 2/10

Overzicht van onze punten met toelichting

Houd het eenvoudiger door gebruik te maken van de kennis en ervaring uit de praktijk

Maak onderscheid in contracten qua risicodeling en keuzevrijheid, maar hou de uitvoering en de administratie zoveel mogelijk gelijk aan elkaar

Maak onderscheid in contracten op mogelijkheden qua solidariteit, risicodeling en keuzevrijheid. Maar maak tegelijkertijd zoveel mogelijk gebruik van dezelfde uitvoering en achterliggende administratie. Gebruik de ervaring die marktpartijen zoals wij met (verbeterde) premieregelingen hebben ook voor het invullen en vormgeven van het nieuwe pensioencontract. Zo kan de impliciete toedeling van beleggingsrisico in het nieuwe contract ook vormgegeven worden door een expliciete lifecycle te administreren binnen de bij premieregelingen bekende unit-administratie (inclusief eventueel opheffen van de leenrestrictie).

Wij denken verder dat het nieuwe pensioencontract, waar de persoonlijke pensioenvermogens de belangrijkste rol spelen in het ontwerp, net als de verbeterde premieregeling, in de uitkeringsfase ook geadmistreerd kan worden in termen van uitkeringen. Zo kan de in het consultatiedocument gewenste doorwerking van financiële en langlevensrisico schokken inclusief beschermingsrendement via een aanpassing van de hoogte van de uitkering geadmistreerd worden. Zie daarvoor ook onze uitleg bij beschermingsrendement en gelijke aanpassing van schokken van gepensioneerden.

Vereenvoudig het beschermingsrendement, zodat het beschermt tegen een aanpassing in de uitkering ongeacht of die het gevolg is van microlangleven-, macrolangleven-, rente- of inflatieveranderingen

Gebruik elementen van de huidige verbeterde premieregeling met een collectieve uitkeringsfase ook voor het toedelen van beschermingsrendement in het nieuwe pensioencontract. Dit maakt het praktisch uitvoerbaar en zorgt dat open spreiding resulteert in een gelijke aanpassing van de uitkering voor alle leeftijden.

Combineer verschillende risico's

De hoogte van de uitkering is van belang voor deelnemers. Onderliggend spelen meer risico's. Het wetsvoorstel heeft speciaal aandacht voor rente- en microlangleven- en macrolanglevenrisico. Hiertoe zijn voor deze drie risico's afzonderlijke beschermingsrendementen in het leven te roepen. Het is eenvoudiger om die afzonderlijke beschermingsrendementen samen te voegen: één beschermingsrendement tegen schommelingen in de hoogte van het pensioen, ongeacht de onderliggende oorzaak.

Bepaal de pensioenhoogte vanuit de prijs van pensioen

Bij een volledige bescherming zorgt het beschermingsrendement ervoor dat het tot dan toe voor de uitkering gereserveerde vermogen zodanig zal toe- of afnemen dat de hoogte van de nominale pensioenuitkering gelijk blijft. De hoogte van dit toe te kennen rendement is eenvoudig af te leiden uit de prijs van de uitkering (actuariële factor) voor en na toepassen/hanteren van gewijzigde rentecurve en sterftegrondslagen en is gebaseerd op bestaande actuariële technieken. Dit maakt de uitvoering eenvoudiger en het is beter uitlegbaar: doel van beschermingsrendement is om het pensioen stabiel te houden, ongeacht of de hoogte van het pensioen in gevaar is door renteveranderingen, microlangleven- of macrolangleven-veranderingen.

Voorkom een volatiele uitkering

Nog een stap verder is bescherming tegen veranderingen in het rekenrenterisico. Als een fonds een projectierendement (verwacht rendement) gebruikt en het werkelijke rendement wijkt af van het projectierendement, dan fluctueren de uitkeringen. Dáár moet je gepensioneerden tegen beschermen.

Datum: 12 februari 2021

Blad: 3/10

Maak bescherming van reële -voor koopkracht gecorrigeerde- uitkeringen mogelijk

Ook bescherming tegen onverwachte schokken in de inflatie verdient aandacht. De pensioencontracten zijn in de uitkeringsfase nominaal ingeregeld, als je inflatierisico afdekt dan worden door de nominale vormgeving van de wet de uitkeringen volatieler. Dit is niet nodig: maak rekenen met een reëel markt gerelateerd projectierendement mogelijk en baseer daar ook je beschermingsrendement op. Dan worden de uitkeringen minder volatiel.

Geef het pensioenfonds de mogelijkheid om werkelijk behaald beschermingsrendement of theoretisch beschermingsrendement toe te kennen

We zijn blij dat het wetsvoorstel het mogelijk maak te kiezen tussen een volledig theoretisch beschermingsrendement waarbij een eventuele mismatch door het hele collectief wordt gedragen of de mogelijkheid om het werkelijke rendement toe te passen die voor een speciaal leeftijdscohort is opgezet. We zijn van mening dat beide onderdelen goed uitvoerbaar zijn. In beide gevallen kan in de administratie eerst 100% theoretisch (risicovrije curve) beschermingsrendement worden toebedeeld. Bij de ene variant wordt dit rendement gefinancierd uit het totale overrendement alvorens dit wordt toebedeeld en bij de andere variant wordt dit gefinancierd vanuit de werkelijke behaalde rendementen van een matching portefeuille van een bepaald cohort. Een eventuele mismatch wordt in dat geval uniform gedeeld binnen het cohort maar niet met de overige cohorten. De pensioenfondsen staat het met deze mogelijkheden vrij te kiezen in hoeverre behaalde risico's worden verschoven van oud naar jong.

Maak gelijke aanpassingen in de uitkeringen mogelijk voor gepensioneerden in het nieuwe contract

Theoretisch is gelijke aanpassing van de uitkeringen van gepensioneerden mogelijk

In het nieuwe contract is het theoretisch mogelijk om de blootstelling aan zakelijke waarden, rente en langlevensrisico's zodanig te kiezen dat een financiële schok resulteert in een gelijke aanpassing van de uitkering voor alle gepensioneerden. De manier waarop dit bereikt kan worden, is erg ingewikkeld: een theoretisch perfect samenspel van alle instrumenten waarbij ook rekening gehouden wordt met de resterende levensverwachting van alle gepensioneerden.

Praktisch lukt dit alleen bij administreren van uitkeringen

Deze theoretische, maar ook praktisch wenselijke uitkomst, is veel eenvoudiger te bereiken door uitkeringen te administreren, in plaats van gereserveerde pensioenvermogens. De variabele uitkeringen zijn op hun beurt wel prima om te rekenen in individuele vermogens en indien gewenst ook op deze laatste manier te communiceren (al zien wij daar de toegevoegde waarde niet van). Het op deze manier collectief delen van risico's ligt derhalve het dichtst bij de huidige vormgeving van solidariteit binnen een collectief pensioenfonds.

Maak indien gewenst het nieuwe contract onderscheidend met open spreiding

Deze rendementstoedeling kan in het nieuwe contract ook gespreid plaats vinden, waarbij elk jaar de uitkeringen niet in een keer worden aangepast maar voor $1/10^e$ van de resterende schok toe te kennen overrendement (na toekenning van het volledige beschermingsrendement). De aanpassing kan ook plaatsvinden als gemiddelde van de overrendementen van de laatste jaren. Het collectief spreiden met het collectief en niet met de eigen potjes beperkt individuele uitschieters en is vergelijkbaar met collectieve risicodeling in de uitkeringsfase van de verbeterde premieregeling.

Datum: 12 februari 2021

Blad: 4/10

Wij pleiten er dan ook voor dit mogelijk te maken, of desgewenst voor te schrijven als de standaard. Dit maakt de vormgeving van het beleid en de administratie veel eenvoudiger en het is beter uitlegbaar. Bovendien sluit het aan bij de praktijk van de verbeterde premiereregeling

Gelijk speelveld

Geef net als verplichtgestelde pensioenfondsen ook de niet-verplichtgestelde fondsen toegang tot de verbeterde premiereregeling inclusief de optie tot het delen van microlanglevenrisico tussen de opbouw en uitkeringsfase

Het delen van microlanglevenrisico tussen de opbouw en uitkeringsfase is met name interessant voor de kleinere collectieven, zoals bij ondernemingspensioenfondsen, algemeen pensioenfondsen, vrijwillige bedrijfstakpensioenfondsen en de vaak kleine excedentregelingen. Dit risico is namelijk niet goed te verzekeren in de markt, omdat verzekeraars dit risico niet in de boeken willen. Door dit risico dan collectief te delen treedt de wet van grote aantallen in werking: kleiner risico, zonder aanvullende kosten. Het is zoals het kabinet eerder benoemde een 'no regret' optie, een 'free lunch'. Daarbij zorgt een gelijk speelveld voor minder wetgeving (uitzonderingen), meer eenvoud in de uitvoering en bespaart daarmee kosten.

Geef net als verplichtgestelde pensioenfondsen ook de niet-verplichtgestelde fondsen toegang tot de verbeterde premiereregeling inclusief de optie tot een aanvullende solidariteitsreserve

Een solidariteitsreserve geeft pensioenfondsen extra mogelijkheden tot risicodeling en risicodemping. Wij zien niet in waarom een ondernemings- of ander niet-verplichtgesteld pensioenfonds hier geen gebruik van zou mogen maken. Het zijn juist ondernemingspensioenfondsen die er nu beter voor staan en de solidariteitsreserve initieel kunnen vullen. Dan kunnen zij daarmee, in plaats van direct de uitkeringen van gepensioneerden te verhogen, de uitkeringen van gepensioneerden extra beschermen tegen fluctuaties. Daarbij is het voor deze fondsen niet zomaar logisch om naar het nieuwe contract over te stappen: het nieuwe contract biedt qua beleggingsmogelijkheden met name voordelen als continuïteit gegarandeerd kan worden (voorwaarde voor leenrestrictie opheffen en theoretisch beschermingsrendement). Dit lijkt voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen geen probleem, maar ligt bij andere fondsen anders. Daarbij biedt de verbeterde premiereregeling de deelnemers meer keuzemogelijkheden, wat ook vaak een wens is binnen bijvoorbeeld ondernemingspensioenfondsen. Geef hen dan ook de mogelijkheid om de verbeterde premiereregeling te combineren met een solidariteitsreserve. Daarbij zorgt een gelijk speelveld voor minder wetgeving (uitzonderingen), meer eenvoud in de uitvoering en bespaart daarmee kosten.

Dit staat los van de vraag of wij de vorming van een solidariteitsreserve als zodanig zinvol vinden. Er zijn namelijk tegen de vorming of het aanhouden van een solidariteitsreserve veel bezwaren voorhanden. Onder andere de sterke afhankelijkheid van veronderstellingen bij het aantonen van het nut en de complexiteit. En het bezwaar dat deelnemers aan het nieuwe pensioencontract er niets van meekrijgen bij waardeoverdracht. Wij zien echter zoals gezegd geen reden voor de wetgever om per type pensioenuitvoerder op voorhand onderscheid te maken op dit vlak. Dat is aan de sociale partners en de fondsbesturen, laat aan hen de afweging of zij een solidariteitsreserve nuttig vinden of niet met inbegrip van een proces van consultatie van en verantwoording aan belanghebbenden.

Datum: 12 februari 2021

Blad: 5/10

Geef ook gesloten pensioenfondsen de mogelijkheid tot invaren

Geef gesloten pensioenregelingen ook de mogelijkheid om in te varen. Maak het voor deelnemers van gesloten pensioenfondsen ook mogelijk om te profiteren van de voordelen van het nieuwe stelsel. Dat kan door de bestaande pensioenen in te varen in een multi-clientkring van een algemeen pensioenfonds waar de nieuwe of de verbeterde premiereregeling wordt uitgevoerd. Bij gesloten pensioenfondsen is het bestuur bevoegd om het pensioenreglement te wijzigen als dat nodig is om te voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving. Zo zou ook het bestuur in staat moeten zijn om te besluiten tot invaren via een externe collectieve waardeoverdracht, in dit geval zonder verzoek van de werkgever. Als de gesloten regeling uitgevoerd wordt door een algemeen pensioenfonds, zouden de bestaande pensioenen kunnen worden ingevaren in een (andere) multi-clientkring bij hetzelfde algemeen pensioenfonds waar de nieuwe of de verbeterde premiereregeling wordt uitgevoerd. In dit geval kan het belanghebbendenorgaan een rol spelen bij het besluit tot invaren. Zo kunnen door consolidatie kosten worden bespaard.

Invaren is een belangrijke drijver om de uitvoeringspraktijk eenvoudig en uitvoerbaar te houden, in termen van administratie en communicatie. Daarom vinden wij dat invaren zoveel mogelijk gestimuleerd moet worden, en in ieder geval niet moet worden ontmoedigd of onmogelijk gemaakt door de wetgever.

Geef net als bij verzekeraars ook overgangsrecht als een uitkeringsovereenkomst met progressieve premie is ondergebracht bij een ondernemings- of algemeen pensioenfonds

Er zijn ondernemingspensioenfondsen en algemeen pensioenfondsen die een uitkeringsovereenkomst met progressieve premie uitvoeren. Een dubbele transitie kan in die situatie niet altijd uitgevoerd worden, omdat invaren tot onevenredig nadeel kan leiden (er geldt bijvoorbeeld een bijstortverplichting). Bij een algemeen pensioenfonds bestaat de regeling nog maar kort, waardoor te weinig vermogen opgebouwd is voor een goede compensatie. Er zijn bovendien veel verschillende regelingen, waardoor een goede compensatieregeling voor iedereen of een compensatiedepot waar je iedereen uit betaalt niet wenselijk is. Het nadeel van overstap op een leeftijdsonafhankelijke premie kan niet gecompenseerd worden uit de langere beleggingshorizon en/of een hogere pensioenpremie. Om een evenwichtige transitie te kunnen bereiken, zou de eerbiedigende werking voor uitkeringsovereenkomsten met progressieve premie ook moeten gelden als de pensioenregeling ondergebracht is bij een ondernemingspensioenfonds of een algemeen pensioenfonds.

Geef net als voor verzekeraars en PPI's met veel verschillende regelingen ook voor algemeen pensioenfondsen en vrijwillige bedrijfstakpensioenfondsen de mogelijkheid tot een standaard transitieplan (bij een algemeen pensioenfonds per kring)

In de multi-clientkring van een algemeen pensioenfonds wordt vaak voor honderden (kleinere) werkgevers dezelfde pensioenregeling uitgevoerd. Het is niet realistisch om van al die werkgevers te verwachten dat ze een transitieplan (laten) opstellen. Verduidelijk in de toelichting dat ook algemeen pensioenfondsen met multi-clientkringen de mogelijkheid hebben een voorstel te doen aan de werkgevers in een multi-clientkring tot wijziging van de pensioenovereenkomst en zij een standaardtransitieplan kunnen opstellen. Bij vrijwillige bpf'en speelt exact dezelfde problematiek. Geef deze fondsen dezelfde mogelijkheden om de aangesloten werkgevers te ondersteunen bij de transitie.

Maak net als bij verzekeraars het implementatieplan werkbaar bij APF'en en vrijwillige bpf'en

In de multi-clientkring van een APF wordt vaak voor honderden (kleinere) werkgevers dezelfde pensioenregeling uitgevoerd of worden pensioenregelingen uitgevoerd die dezelfde karakteristieken hebben en gebaseerd zijn op hetzelfde producttype. Dit is vergelijkbaar met de situatie bij een verzekeraar of PPI. Het is

Datum: 12 februari 2021

Blad: 6/10

niet werkbaar om per pensioenregeling een implementatieplan op te stellen. Dat zou enorm kostenverhogend werken en geen enkel doel dienen. De situatie bij een vrijwillig bpf is vergelijkbaar. Wij zien graag dat APF'en voor een multiclient-kring en vrijwillige bpf'en één implementatieplan kunnen opstellen.

Vereis net als bij PPI's ook bij pensioenfondsen geen minimum vereist eigen vermogen

Een minimum vereist eigen vermogen (MVEV) bij pensioenfondsen met premieovereenkomsten is niet nodig. Sterker nog: het toevoegen van een MVEV geeft deelnemers geen enkele vorm van bescherming. Is het vermogen te laag dan moet het direct aangevuld worden. Indien dit resulteert in kortingen wordt feitelijk vermogen van deelnemers omgezet in eigen vermogen van het fonds (dit is een weeffout die al in de huidige Pensioenwet voor komt). De minimale 1% fungeert feitelijk niet als buffer, maar is min of meer dood kapitaal dat de deelnemers niet ten bate komt. Dat staat haaks op de bedoeling van eigen vermogen: het beschermen van de vermogens van deelnemers. Daarbij is het kostbaar: sowieso al 1% (of meer) dood geld en daarnaast is de uitvoering bijzonder complex. Hoe vul je dit vermogen? Hoe onttrek je hier iets uit? Hoe beleg je het vermogen? Wat doe je bij waardeoverdrachten (meegeven of niet, hoeveel)? En bij pensioneren? Uit de IORP-richtlijn blijkt niet dat het verplicht is om een MVEV aan te houden bij alle premieregelingen. Biometrische risico's worden in de verbeterde premieregeling met variabele uitkeringen en in het nieuwe pensioencontract niet door het pensioenfonds verzekerd, maar door de deelnemers en pensioengerechtigden gedeeld. Hooguit zou een beperkt MVEV gehanteerd moeten worden voor het nabestaandenpensioen en/of het arbeidsongeschiktheidspensioen, voor zover het pensioenfonds daar wel biometrische risico's draagt. Dat is naar onze mening materieel niet aan de orde als het fonds die risico's volledig herverzekerd heeft. Zou de wetgever van mening zijn dat herverzekering door een pensioenfonds toch materieel anders is dan de productcombinaties die PPI's samen met verzekeraars voeren of het formele verschil tussen de producten beslissend vinden, dan pleiten wij er voor dat een pensioenfonds, of

- net als een PPI deze biometrische risico's in een samenwerking met een verzekeraar als product kan aanbieden (dat is niet strijdig met enige beginsel van taakafbakening), en/of
- dat pensioenfondsen reglementair mogen vastleggen dat de uitkering niet hoger is dan de uitkering van de herverzekeraar.

Ook op deze manieren kan worden bereikt dat geen MVEV meer benodigd is, en wordt het speelveld gelijk getrokken. Werkgevers moeten de risico's van arbeidsongeschiktheid en nabestaandenpensioen ook bij een andere pensioenuitvoerder kunnen onderbrengen dan de pensioenuitvoerder die het arbeidsongeschiktheidspensioen en nabestaandenpensioen uitvoert.

Oog voor uitvoerbaarheid en draagvlak

Geef duidelijkheid over pensioenuitvoering door Belgische OFP's

Diverse Nederlandse werkgevers hebben hun pensioenregeling ondergebracht bij een Belgische OFP. Het FTK is dan niet van toepassing, maar de Belgische prudentiële regels. Ook deze werkgevers zullen van een uitkeringsovereenkomst moeten overstappen op een premieregeling. Ook bij hen kan het wenselijk zijn oude en nieuwe aanspraken en rechten bij elkaar te houden. Maar het voorgestelde wettelijk transitiekader (hoofdstuk 6b van de Pensioenwet) is niet van toepassing. Dat maakt immers geen deel uit van de Nederlandse sociale en arbeidswetgeving, zoals opgenomen in artikel 2 lid 11 Pensioenwet. Dit roept diverse vragen op. Zijn ook deze werkgevers verplicht een transitieplan op te stellen? Zo ja, is het OFP dan verplicht het transitieplan aan DNB te sturen of aan de Belgische toezichthouder? Is het OFP verplicht een implementatieplan op te stellen? Zo ja, is het OFP dan verplicht het implementatieplan aan DNB te sturen of aan de Belgische toezichthouder? Is collectief invaren al dan niet mogelijk? Duidelijkheid op deze punten is noodzakelijk, zodat ook deze werkgevers de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel kunnen maken.

Datum: 12 februari 2021

Blad: 7/10

Geef voldoende tijd voor de het eerste overbruggingsplan

De wetgeving en de lagere regelgeving zal later bekend zijn en alles is nieuw. Wij denken dat indienen per 1/7/22 in plaats van per 1/4/22 al realistischer is (mits de wetgeving op tijd af is) en 1/1/23 is beter.

Vereis geen netto profijtberekeningen bij de overbruggingsplannen

Netto profijt is een zware en dure berekening, werkt misschien op macro-economisch niveau, maar niet zomaar voor aparte fondsen en hun (grote variatie) deelnemers. De uitkomsten zijn niet makkelijk te duiden (is bron voor discussie en brengt zo draagvlak in gevaar), zeggen niet zo veel en wijzen niet per definitie op evenwichtigheid. Daarnaast zijn de uitkomsten afhankelijk van gemaakte aannames, waarover veel discussie mogelijk is.

Voorbeeld: de premiedekkingsgraad van sommige fondsen is nu zeg 60%. Stel dat deze fondsen in het kader van de transitie een premiedekkingsgraad van 100% gaan vragen. Dan gaan actieven er volgens het netto profijt op achteruit: bij gelijke premie minder opbouw. Maar is het ook echt onevenwichtig? Ze krijgen namelijk naar verwachting mogelijk gewoon wel voor iedere nieuwe euro ingelegd nu, een gelijke euro terug bij het invaren.

Geef voldoende tijd voor de implementatie, verkort de termijnen voor reacties van de toezichthouders

De intentie is dat alle nieuwe pensioenregelingen op 1 juli 2024 zijn ondergebracht bij een pensioenuitvoerder. De termijn van 1,5 jaar voor implementatie is veel te kort. In deze periode moeten de pensioenfondsen, die de uitvoering hebben uitbesteed (en dat zijn de meeste), afspraken over de implementatie maken met uitvoeringsorganisaties en deze vastleggen in gewijzigde pensioenbeheerovereenkomsten. De uitvoeringsorganisatie moet de implementatie vaak doorvoeren voor een (groot) aantal pensioenfondsen. Ook hier geldt het iteratief proces, zodat de uitvoeringsorganisatie al kan anticiperen op de implementatie. Maar een implementatietermijn van minstens twee jaar is noodzakelijk, uitvoeringsorganisaties moeten in alle situaties minstens twee jaar tijd hebben om de transitie uit te voeren. Indien DNB gebruik maakt van de maximale beoordelingstermijn van een jaar, heeft het pensioenfonds nog maar zes maanden voor de implementatie. Wat ons betreft wordt de maximale beoordelingstermijn van DNB op zes maanden gesteld, of wordt de totale termijn verlengd. Dat geeft een evenwichtiger proces. We gaan ervan uit dat DNB zich beperkt tot een marginale toetsing van de evenwichtige belangenafweging bij het besluit tot invaren. En dat de beoordeling van bijvoorbeeld het implementatieplan op beheerste en integere bedrijfsvoering niet per se binnen deze beoordelingstermijn voor invaren wordt gedaan.

Zet eenvoudig en uitlegbaarheid bij invaren voorop, maak de standaard methode ook echt de standaard

Evenwichtig invaren, ofwel het omzetten van collectieve naar individuele vermogens, is een enorme uitdaging. Wij zien het belang van invaren, opdat straks een eenvoudiger, beter uitlegbaar en kostenefficiënter pensioenstelsel ontstaat. Wij denken dat succesvol invaren met name gebaat is bij uitlegbaarheid. Het is de deelnemers voor wie we het doen, zij moeten kunnen begrijpen wat er gebeurt en waarom het invaren van belang is. Om dit te bereiken staan wij een eenvoudige techniek voor, zoals de standaardmethode, die robuust is voor verschillende onderliggende aannames. En bovendien uitlegbaar. Dit vergroot het draagvlak en verkleint de kans op fouten in de uitvoering.

Value based ALM is te gevoelig voor (per definitie onrealistische) aannames over de toekomst en dagkoersen. Daarbij zeer moeilijk uitlegbaar, niet goed uitvoerbaar en niet na te rekenen of te begrijpen door deelnemers.

Datum: 12 februari 2021

Blad: 8/10

Bij een dekkingsgraad lager dan 100% is invaren met de standaardmethode goede methode

We denken dat het goed is om bij een dekkingsgraad lager dan 100% op het moment van invaren, de standaardmethode te gebruiken. Bij invaren bij een dekkingsgraad hoger dan 100% kun je iedereen in ieder geval 100% van de voorziening geven. Het resterende vermogen kun je zien als 'vrij vermogen' dat te verdelen is op basis van een evenwichtige fondsspecifieke onderbouwing.

De evenwichtigheid bij het deel van de dekkingsgraad hoger dan 100% kunnen en behoren pensioenfondsen zelf te onderbouwen. Er zijn meerdere mogelijkheden denkbaar zoals een indexatieachterstand repareren, een solidariteitsreserve vullen en compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek. Ook bij dekkingsgraden hoger dan 100% blijft de standaardmethode de meest eenvoudige oplossing, zonder vermogensoverdrachten tussen groepen.

Maak compensatie ineens mogelijk bij invaren, gebruik geen compensatiedepot

In de brief van 5 juni 2019 staat dat de SER het wenselijk acht compensatie aan de deelnemers toe te kennen in het jaar dat uitvoerders overgaan naar een nieuwe regeling. Dat heeft onze sterke voorkeur, omdat het goed uitvoerbaar is. Nieuw in het consultatiedocument is echter het geleidelijk toekennen van compensatie uit een compensatiedepot. Dat is erg complex om uit te voeren. Het is beter om de compensatie ineens te geven bij het invaren en niet een apart depot daarvoor aan te houden. Compensatie kan wellicht ook buiten de pensioensfeer ingevuld worden door de werkgever. Dat vinden wij in opzet logischer, omdat de compensatie voortvloeit uit een wijziging van de pensioentoezegging door de werkgever (groot voordeel is dat de pensioenuitvoering er niet door wordt gecompliceerd). Geleidelijk toekennen via een depot heeft een ongewenst effect op arbeidsmobiliteit.

Laat de certificerend actuaris goedkeuring geven aan de berekeningen bij invaren

Wij stellen voor dat de certificerend actuaris al of niet in overleg met de accountant ook de berekeningen onderliggend aan het invaren waarmerkt. Zeker in geval dat value based ALM als invaarmethodiek wordt ingezet, omdat de uitkomsten achteraf vrijwel niet te reproduceren zijn. Vragen van deelnemers kunnen dan niet adequaat worden beantwoord. Zoals gezegd zijn wij er voorstander van dat de standaardmethode ook echt de standaard is.

Maak voor consoliderende pensioenfondsen invaren extern of naar een andere collectiviteitkring binnen hetzelfde Algemeen Pensioenfonds mogelijk

In de consultatieversie van het wetsvoorstel vindt invaren plaats door een interne collectieve waardeoverdracht. Er kan echter ook behoefte bestaan aan invaren door een externe collectieve waardeoverdracht. En wel als in het kader van consolidatie de nieuwe pensioenregeling wordt ondergebracht bij een andere pensioenuitvoerder, zoals een algemeen pensioenfonds. Evengoed is in die situatie het standaard inwaarpad van toepassing. Het is niet in het belang van de deelnemers als de bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten achterblijven in een gesloten pensioenregeling. Ook zij zouden moeten kunnen profiteren van de voordelen van het nieuwe stelsel. Dat kan door deze in te varen via een externe collectieve waardeoverdracht in de nieuwe pensioenregeling bij de nieuwe pensioenuitvoerder. Vergelijkbaar is de situatie dat een werkgever die de pensioenregeling heeft ondergebracht bij een algemeen pensioenfonds, ervoor kiest om de nieuwe pensioenregeling onder te brengen in een andere collectiviteitkring bij hetzelfde algemeen pensioenfonds en de bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten in te brengen in die nieuwe regeling via een interne collectieve waardeoverdracht. Het is niet duidelijk of dit mogelijk is.

Datum: 12 februari 2021

Blad: 9/10

Samenvattend zien wij graag dat het ook mogelijk wordt gemaakt om in te varen door:

- een externe collectieve waardeoverdracht naar een andere pensioenuitvoerder; en
- een interne collectieve waardeoverdracht naar een andere collectiviteitkring bij hetzelfde algemeen pensioenfonds.

In dit geval is het wenselijk het adviesrecht van het verantwoordingsorgaan en het goedkeuringsrecht van het belanghebbendenorgaan voor het invaarbesluit ook van toepassing te laten zijn op het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan van de ontvangende pensioenuitvoerder of de ontvangende collectiviteitkring.

Maak een oplossing mogelijk voor terugwerkende kracht mutaties

In het nieuwe stelsel is het totale collectieve vermogen in veel gevallen exact gelijk aan de individuele gereserveerde vermogens. De solidariteitsreserve is onverdeeld vermogen. Er is een probleem bij verbeterde premieregelingen zonder solidariteitsreserve of in het geval dat de solidariteitsreserve leeg is. Er is immers geen sprake meer van een dekkingsgraad en daarmee van onderverdeeld vermogen dat kan worden gebruikt voor het minimaal vereist eigen vermogen of het financieren van terugwerkende kracht mutaties.

Administratief worden alle financiële stromen expliciet toebedeeld. De regelgeving moet passend zijn met deze nieuwe werkelijkheid. Zo moet er vooraf worden bepaald waaruit terugwerkende kracht mutaties met financiële consequenties kunnen worden gefinancierd. Ook is een minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) dat altijd in een bepaalde verhouding staat tot de onderliggende aanspraken (1% van TV) maar niet gefinancierd mag worden als onderdeel hiervan, niet uitvoerbaar. Wel uitvoerbaar is het als we het binnen de individuele potjes mogen houden. Een deel van het potje oormerken om in geval van nood af te kunnen halen. Dat is geen fraaie maar wel een enigszins praktische oplossing, alhoewel we geen voorstander van een MVEV zijn. Hoe dan ook, wanneer er voor dit soort risico's een buffer gevormd moet worden, gebruik dan voor de vaststelling van de hoogte ervan, en voor de dotaties en onttrekkingen een identieke methode voor alle typen pensioenuitvoerders, en gebruik daarvoor ook dezelfde naam. Op dit vlak is een gelijk speelveld en een consistente prudentiële aanpak noodzakelijk. Ook bij vormgeving van lagere regelgeving rondom kosten en resultaattoedeling moet dit aspect in ogenschouw worden genomen.

Besteed bij de nadere uitwerking aandacht aan praktische oplossingen voor het niet meer hebben van onverdeeld pensioenfondsvermogen

De wet moet niet te strak geformuleerd worden. Er moet ruimte zijn om zaken op te kunnen lossen, waar vooraf niet aan gedacht is. Zo kunnen bijvoorbeeld de kosten hoger uitvallen dan eerder begroot hetgeen op voorhand niet te voorzien is. Denk bijvoorbeeld afgelopen jaren aan de invoering van de URM voor pensioencommunicatie. Dat geld moet ergens vandaan komen en je kan niet terugvallen op een werkgever. Ook moeten we weten hoe we mutaties met terugwerkende kracht (TWK) kunnen financieren. Dit staat nu in de concept wetgeving nergens benoemd. Als we bij invaren al het vermogen verdelen, dan kunnen we in de problemen komen. Naast een (eventuele) solidariteitsreserve, het MVEV, een compensatiedepot, kan je voor terugwerkende kracht mutaties die benodigd zijn in verband met het invaren bijvoorbeeld denken aan een tijdelijk extra stroppenpotje. Zie hierbij ook de laatste alinea van het vorige punt: zorg voor een consistente aanpak en benaming voor alle typen pensioenuitvoerders.

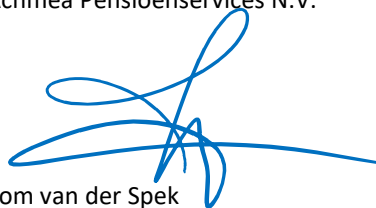
Datum: 12 februari 2021

Blad: 10/10

Geef btw-vrijstelling bij uitvoering van alle premiereregelingen

We zijn blij dat het kabinet laat onderzoeken of pensioenbeheer bij uitvoering van het nieuwe contract onder de btw-vrijstelling voor gemeenschappelijke beleggingsfondsen valt. Wat ons betreft worden pensioenfondsen die dat contract uitvoeren gelijkgesteld aan collectieve beleggingsfondsen. Evenals dat al het geval is voor pensioenfondsen die de verbeterde premiereregeling uitvoeren. In beide pensioencontracten wordt het beleggingsrisico immers volledig door de deelnemers en pensioengerechtigden gedragen. Volgens ons is btw-vrijstelling bij uitvoering van alle premiereregelingen logisch. Hopelijk geeft de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat bij de Tweede Kamer wordt ingediend hierover duidelijkheid.

Met vriendelijke groet,
Achmea Pensioenservices N.V.

Tom van der Spek
Directievoorzitter Achmea Pensioenservices

Arjan van de Griend
Directeur Pensioenfondsen en Advies

Achmea Pensioenservices is een uitvoeringsorganisatie van ondernemingspensioenfondsen, beroepspensioenfondsen, vrijwillige bedrijfstakpensioenfondsen, Belgische OFP's en een algemeen pensioenfonds